

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Dr.Szederjesi János

- MIT JELENT AZ, HOGY ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS?
- MI A TEENDŐ VESZÉLYHELYZETEK BEN?
- ELSŐSEGÉLYKÉSZLET

www.atimures.ro

www.elsosegelyhely.hu

Mi az elsősegély?

- olyan egészségügyi beavatkozás, segítségnyújtás, amelyet **bárki** a végleges orvosi ellátás megkezdése előtt végez, baleset vagy hirtelen egészségkárosodás esetén
- CÉLJA:
 - Az élet megmentése
 - A további egészségkárosodás megakadályozása
 - Elősegíteni a gyógyulást

Etikai kérdések !

- Elsősegélynyújtás – kötelező ?
- Felelősség ?
- “Good Samaritan Law”
- Mikor avatkozunk be?
- Mi a protokoll?
- “Evidence based medicine”

Sürgősségi ellátást igénylő kórképek/ veszélyhelyzetek

- klinikai halál állapota (szív- és légzésmegállás)
- balesetek, égési sérülések, áramütés
- vérzések, csonttörések, ficamok
- mérgezések, csípések, marások
- ájulás, eszméletvesztés
- nehézlégzés, fulladás
- mellkasi fájdalom, súlyos hasi fájdalom
- fájdalom, magas láz
- pánik, agresszió, psychés zavarok

Gyors ellátás hiányában → súlyosbodik

idő !!!

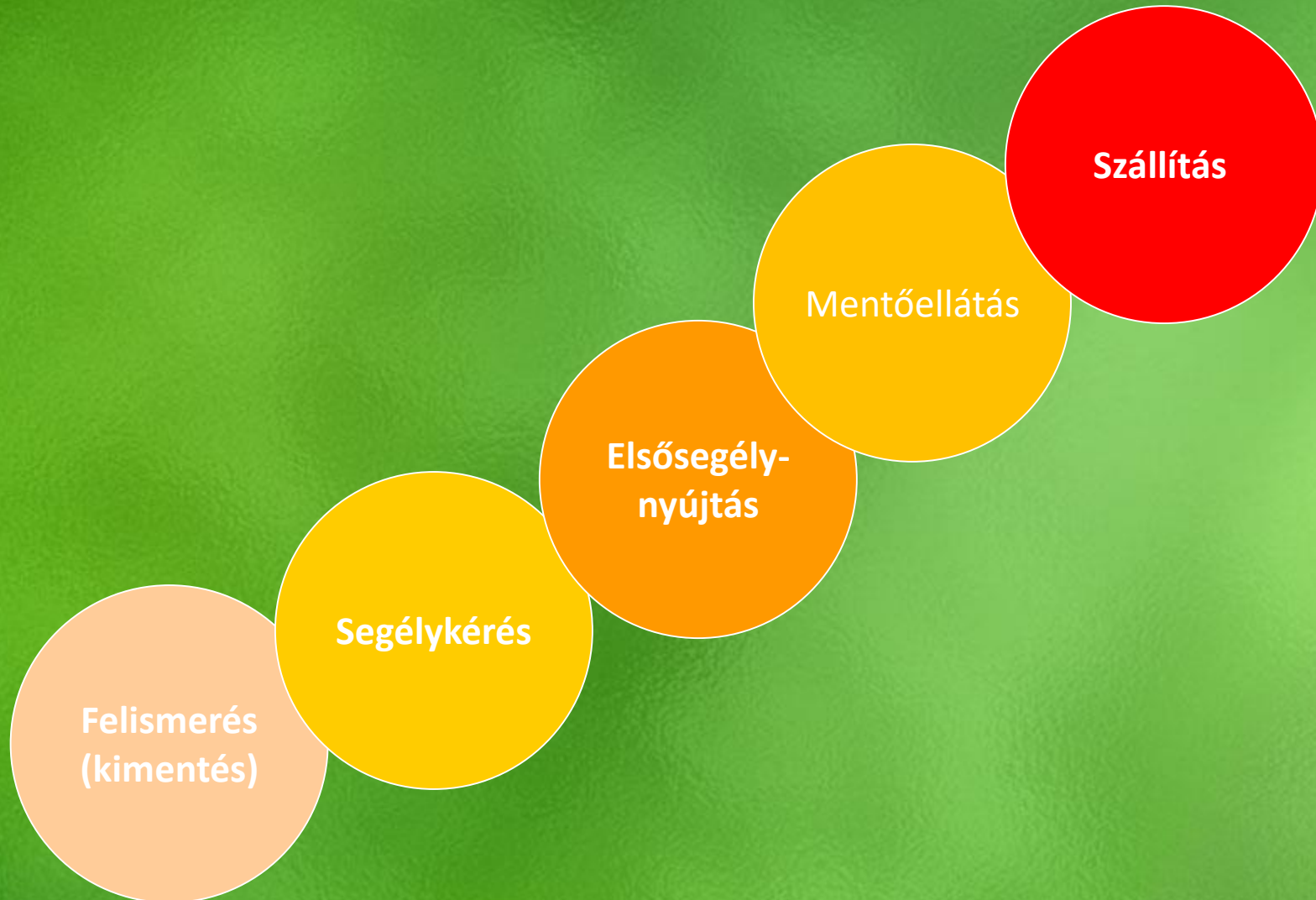
- Gyors cselekvés
- Gyors döntés
- Gyors szervezés

Elsősegélynyújtás általános szabályai

- Segélynyújtó fellépése magabiztos és határozott legyen
- Tevékenysége céltudatos
- Keressen mielőbb segítőtárs(ak)at
- A sérültet csak legszükségesebb esetben mozgatni pl. vizsgáláskor vagy esetleges veszélyhelyzetből való kimentéskor
- Baleseti helyszínt csak a legszükségesebb mértékben változtassa meg
- A beteg ruházatát csak a szükséges vizsgálatához és ellátáshoz szabad eltávolítani
- Szükséges a környezetet távolabb tartani, megnyugtatni

szervezés

Elsősegélynyújtás láncolata

Felismerés

- Helyszín
 - Veszélyes-e?
 - Szükséges-e kimenteni az áldozatot?
- Mi történt? Hogyan történt?
- Súlyos állapotról van-e szó?
- Hány beteg/ sérült van?
- Hogyan lehet odajutni?
- Hogyan lehet a sérülteket elszállítani?

Helyszín

● értékes információk

- gyógyszeres dobozok – krónikus betegség, mérgezés/ öngyilkosság
- garázs – CO mérgezés
- kocsmá – alkohol intoxikáció
- étkezés közben – idegen test okozta légúti elzáródás
- rendőrség, bíróság – tudatos szinlelés

● félrevezető információk

- kocsmá - szívinfarktus vagy agyvérzés

● pszichés feszültség -kapcsolatteremtés a beteggel

Helyszín

- gyakran nehéz, néha veszélyes
 - „**Halott hősök nem mentenek életet.**”
- lakás – szűk hely
- közterület – tömeg
- természetben – hegytető, barlang, bánya, vízmeder, árok, stb.
- úttest - forgalom
- romok alatt - omlásveszély
- mérgező környezet, robbanásveszély
- veszélyes - elektromos áram, tűz stb.
- fertőzésveszély - HIV, TBC, hepatitis - gumikesztyű, maszk

Helyszín biztonságossá tétele

- Forgalom leállítása
- Autó áramtalanítása
- Elektromos kábelek eltávolítása
- Omladozó épületből - kimentés
- Robbanásveszély elhárítása
- Mérgező környezetből – kimentés
- Vízből - kimentés

**A beteget egyetlen percre se hagyjuk
magára !!!**

Kimentés

- gyorsan, kiméletesen
- veszélyes környezet - tűzoltóság
- a kimentés során - újabb sérülések
- elsősegélynyújtás - biztonságos környezetben
- a kimentés előtt szükséges elsősegélynyújtás
 - nyakrögzítés
 - gerincoszlop rögzítése
 - légútak biztosítása
 - vérzéscsillapítás – lekötés

Kimentés autóból

- NEM, ha az elsősegély megoldható
- NEM, ha nincs veszély

- TILOS – ha beszorult
- TILOS – gerincsérülés **gyanu**
- TILOS – többszörös bordatörés
- TILOS – nyílt hasi sérülés
- TILOS – medencetörés, combcsonttörés

Kimentés autóból

● SZÜKSÉGES

- Nincs légzés
- Nincs pulzus
- Robbanásveszély

● Rautek-féle műfogás

Bukósisak levétele

- !!! Nyakcsigolya sérülés

- 2 mentő

- Az 1. szemben a beteggel, tartja/ rögzíti a beteg fejét, enyhe húzást gyakorolva a fejtető fele
- A 2. leveszi a sisakot, majd átveszi a fej tartását, és a nyakrögzítő gallér felhelyezéséig tartja

Súlyos állapotban van/vannak?

- Életveszélyre utaló jelek a sérültön:
 - eszméletvesztés,
 - légzőmozgás hiánya,
 - nagy ütőeres, vagy vénás vérzés, különösen nyaknál, vállöveknél, felkarnál és combnál,
 - hamuszürke, fakófehér, verejtékes arc bőr
 - nagy fájdalom, pl.: törés, nagy kiterjedésű égési sérülés,
 - zavart viselkedés, fejfájás [agyrázkódás],
 - fulladás,
 - szomjúság, fázás [vérkeringés zavara],
 - görcsroham
 - terjedő bénulás

Légzés – keringés leállása

- Nem megfelelő vagy légzés hiánya
- Pulzus hiánya
- Klinikai halál
- Biológiai halál

112

A diszpécserrel közölni kell

1. Mi történt?

- autóbaleset, öngyilkosság, klinikai halál, betegség tünetei

2. Hol történt?

- városban: utca, házszám
- lakásban: utca, házszám, emelet, ajtószám, lakástulajdonos neve.
- országúton: út száma, km, két község között, leágazás
- nehezen megközelíthető helyszín: találkozási pont, ahol egy személy várja a mentőt.

3. Hány sérült van és milyen az állapotuk?

- könnyő, súlyos, életveszélyes, halott.

4. Milyen egyéb segítségre van szükség?

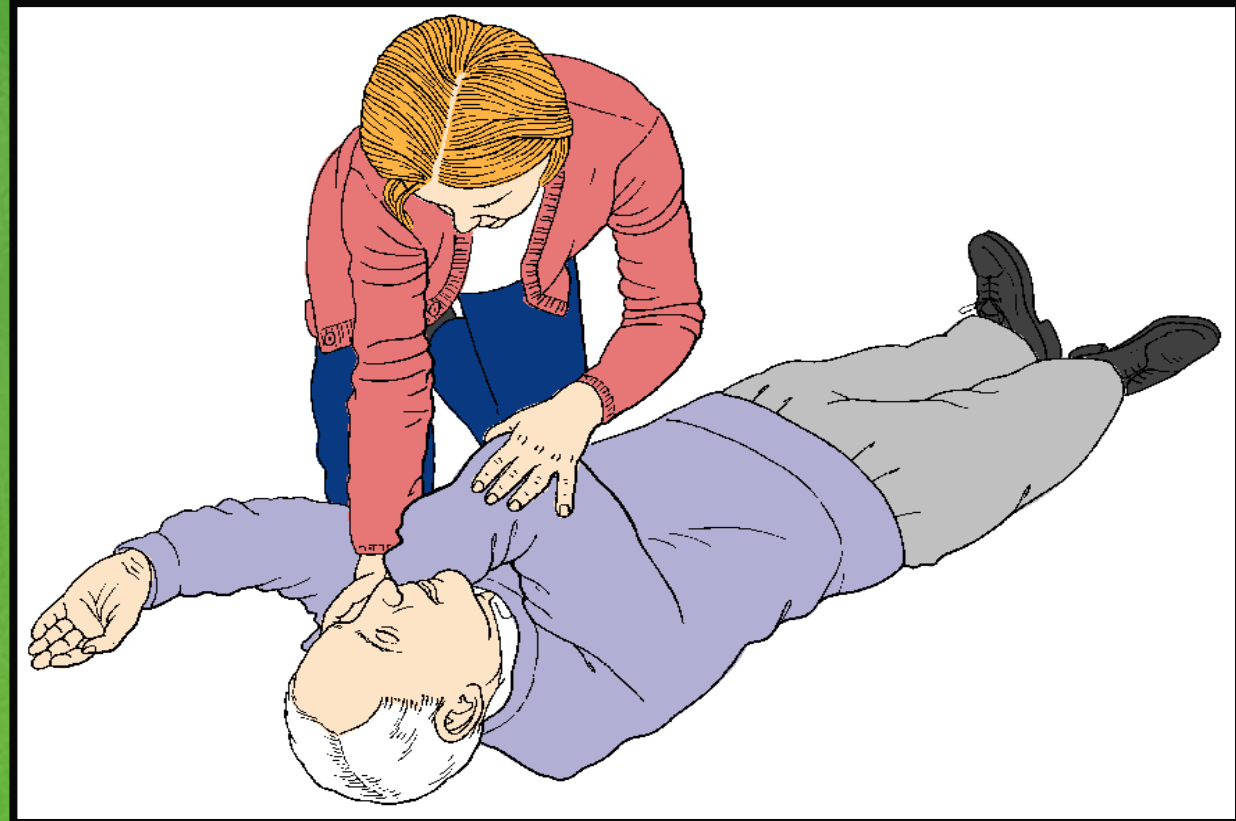
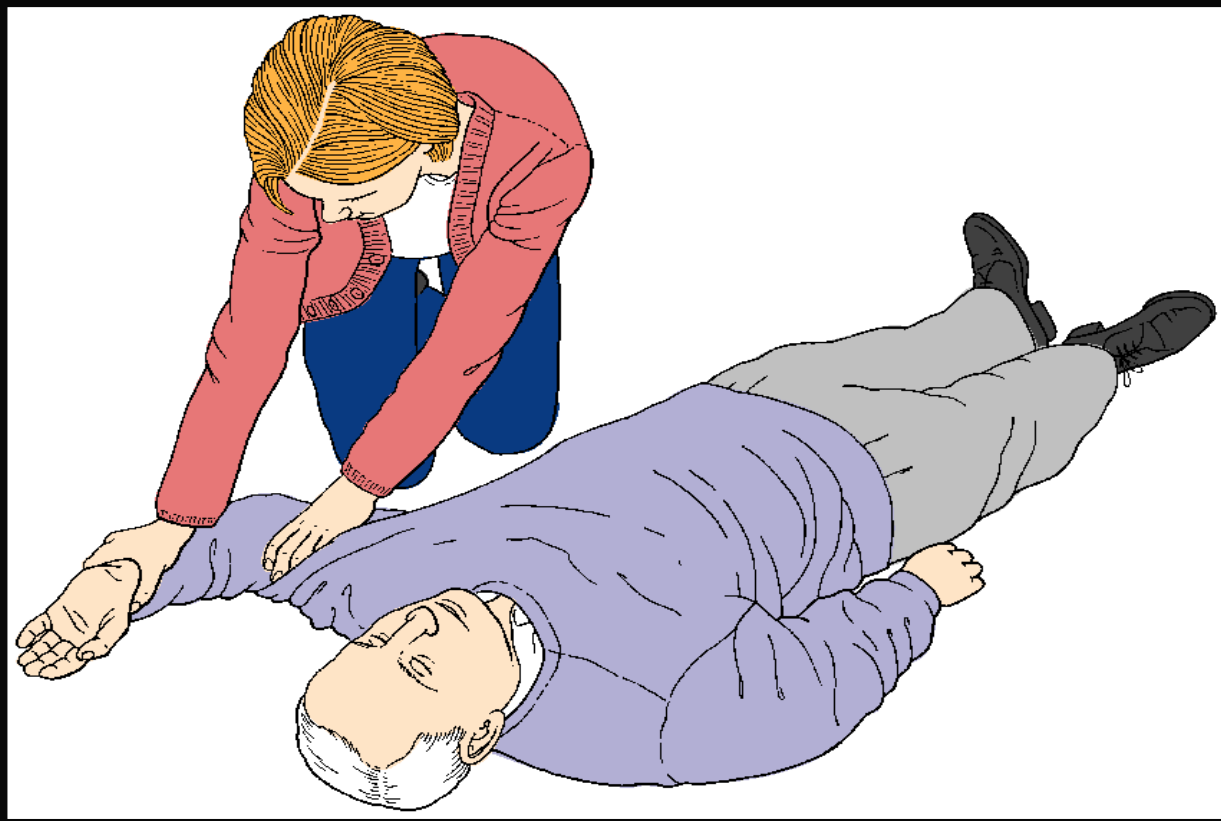
- Rendőrség, műszaki mentés [roncsok közé szorult sérült, veszélyes anyagot szállító jármű, szakadékba zuhant jármű]

5. Bejelentő adatai [név, telefonszám]

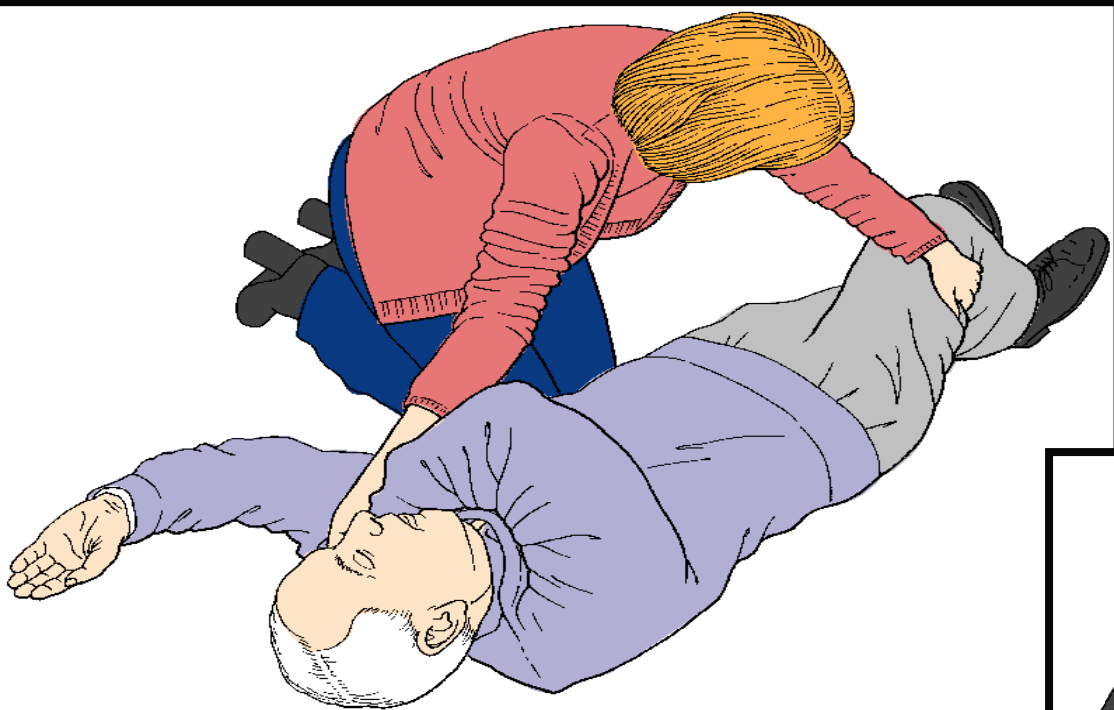

Stabil oldalfekvés

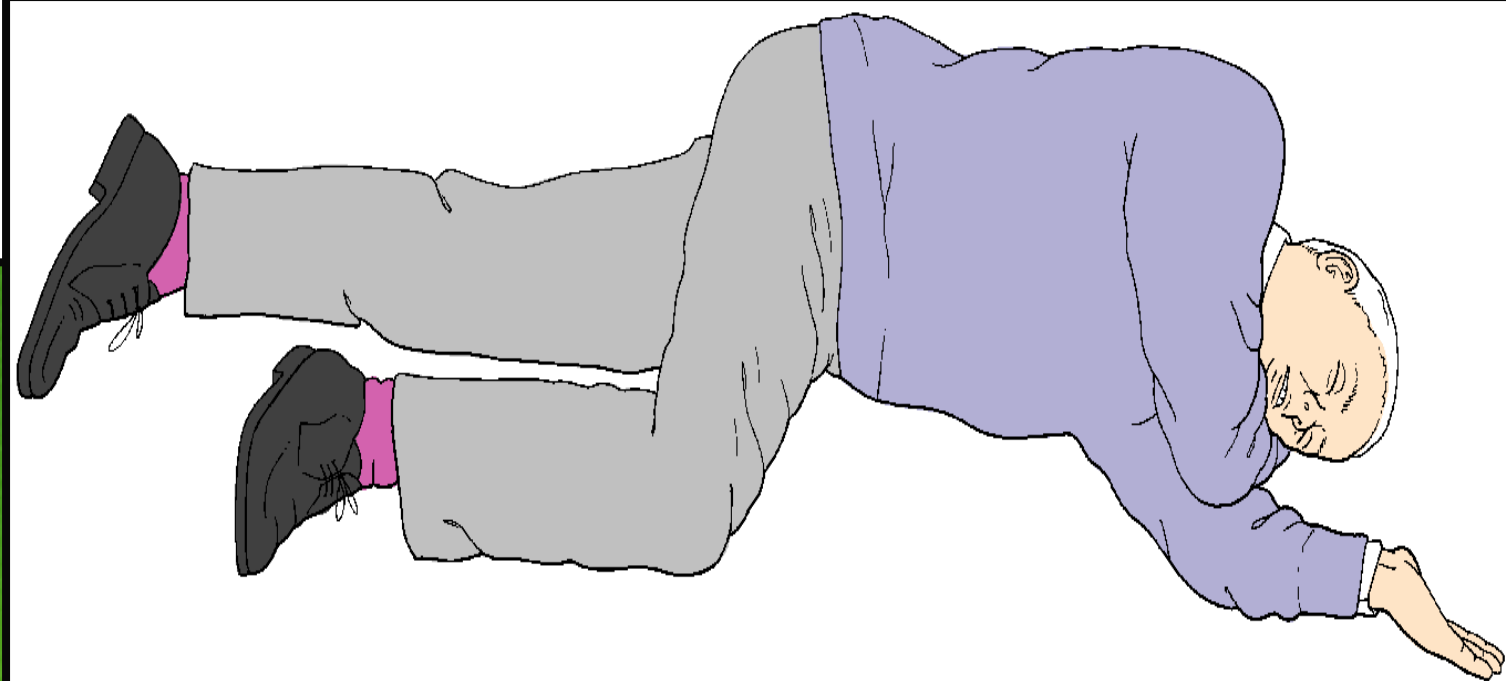
- stabil oldalfekvésben - eszméletlen, de jól lélegző betegeket

Stabil oldalfekvés

TILOS a stabil oldalfektetés :
gerincsérülés gyanúja esetén!

Szállítás

- Nem elsősegélynyújtó feladata
- Ha a sérült élete megmentése miatt történik – kigyómarás
- Ha nem elérhető a sérült

Teendők a baleset helyszínén

- Felmérés
- Helyszínbiztosítás, kimentés
- Tájékoztató – sérülések súlyossága
- Mentőhívás
- Sérültek szükség szerinti ellátása
- Sérültek szállítása

KÉRDÉS?